

Abstrakt

Odsun německého obyvatelstva proběhl po druhé světové válce. Lze ho rozdělit na dvě období – tzv. divoký odsun a organizovaný transfer. Jindřichův Hradec byl převážně českým městem, kde před válkou žilo zhruba pět procent německého obyvatelstva. Po Mnichovské dohodě zůstal Jindřichův Hradec na území druhé republiky, stal se ovšem jakýmsi českým poloostrovem, jelikož jeho blízké okolí bylo připojeno k Říši. Během války probíhala v Jindřichově Hradci ze strany zdejší samosprávy snaha o germanizaci obyvatelstva. Po válce pak odsud bylo stejně jako z většiny území obnoveného Československa německé obyvatelstvo odsunuto. Stěžejní část práce se zabývá odsunem Němců z města a jeho nejbližších vesnic.

Cílem bylo zmapovat, jak zde odsun proběhl, kolik lidí muselo odejít a naopak, kolik lidí mohlo zůstat a z jakých důvodů. Kromě samotného tématu poválečného vysídlení se v práci věnuji i vzniku internačních táborů a lidovému soudnictví. Na celou událost je v práci nahlíženo z delší časové perspektivy. Nepokrývá tedy jen samotný poválečný průběh odsunu, ale zabývá se i dějinami města před rokem 1945, které mohly odsun a případné vyhrocení poválečné situace ovlivnit. Hlavní část práce vychází z archivních pramenů lokálního charakteru, především z fondu Okresní úřad Jindřichův Hradec a fond Archiv města Jindřichův Hradec, a periodik, které ve městě po konci války vycházely – Naše svoboda, Jiskra. Zároveň vycházím i z vydané odborné literatury.

Klíčová slova

odsun Němců, českoněmecké vztahy, divoký odsun, organizovaný transfer, poválečné násilí